

ÇAMLICA

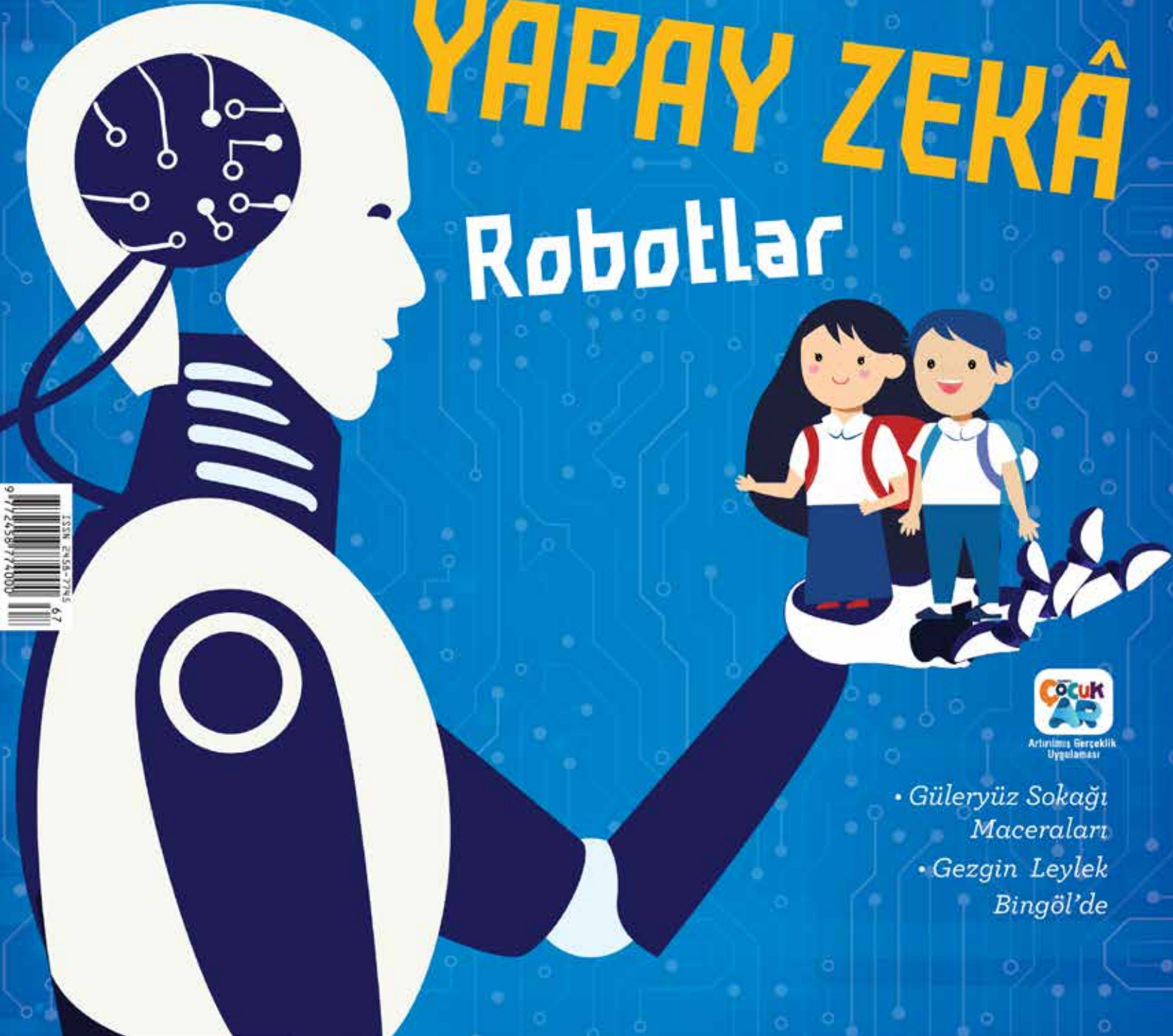
Aylık Çocuk Dergisi
Ocak 2022 / Sayı 67
Fiyatı 16 Lira

16 Sayfa
Bulmaca ve
Takvim Eki
Hediye

Geliştir Kendini

YAPAY ZEKÂ

Robotlar



Artırılma Gerçeklik
Uygulaması

- Güteryüz Sokağı Maceraları
- Gezgin Leylek Bingöl'de



HEDİYE



OCAK SAYIMIZ ÇIKTI!

Merhaba Arkadaşım!

İnsan gibi düşünen makinelerin üretildiğini ve çoğaldığını hayal edelim.

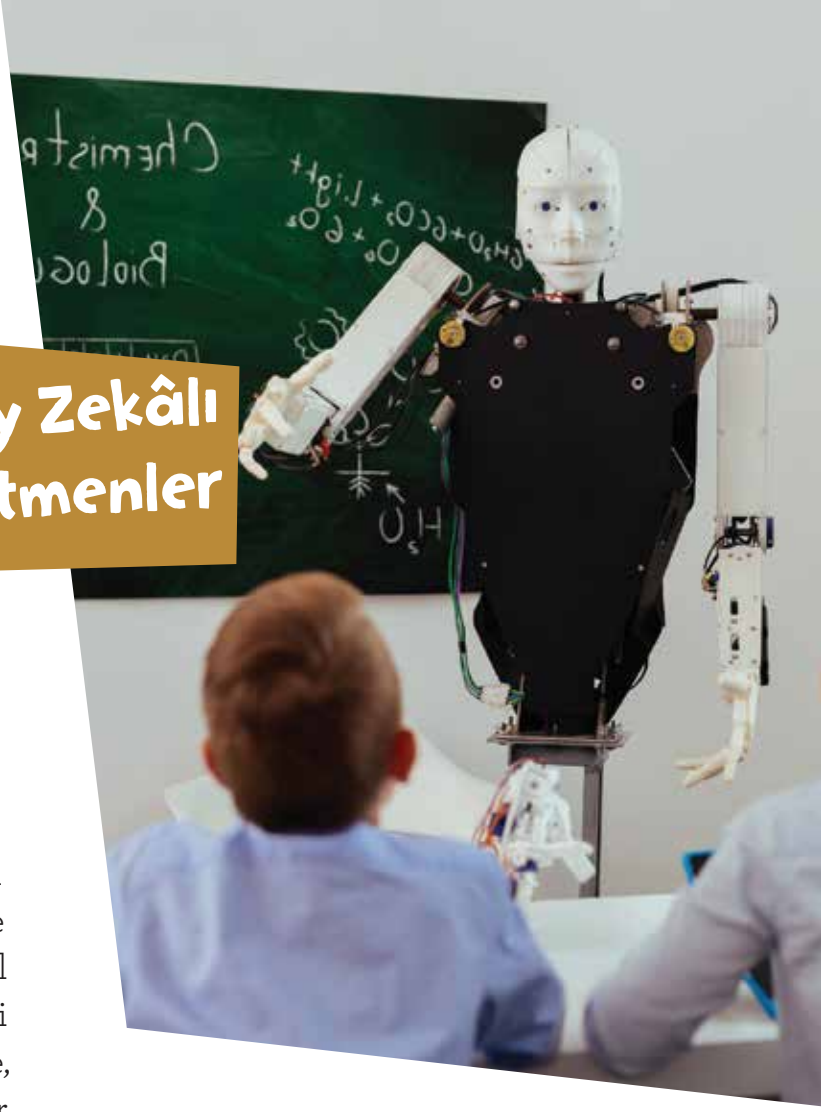
Mesela birçok işi bizim yerimize yapan robotların, hayatımızın vazgeçilmezi haline geldiğini. Hatta robotların insanlara mahsus olan bazı özellikleri bile kopyaladıklarını. Mesela bizim gibi üzülüp, bizim gibi heyecanlandıklarını... İlk bakışta çok güzel görünüyor değil mi? Ama yapay zekânın bu denli gelişmesi bazı olumsuz sonuçları da beraberinde getirecek. Peki sen ne düşünüyorsun? Kapak konusunu okuduktan sonra bu soruyu cevaplamayı unutma.

Ne var ne çok?

Yapay Zekâlı Öğretmenler

Yapay zekânın temelleri çok geçmişe dayanmasa da gelişmeler çok hızlı olduğu için her gün bir yeni haber duyuyoruz.

Bu haberimizde de yapay zekâdaki eğitim anlamında ilk adımların atıldığını öğrendik. İşte size ilk yapay zekâlı öğretmen! Çinli bir şirketin ürettiği “Squirrel AI” teknolojisi sayesinde bilgisayarlar, öğretmen oldu. İlk başlarda özel ders olarak başlayan bu sistem, sonraları eğitimi destekler hale geldi. Sistem, çeşitli düşünme, gözlem ve hafıza tekniklerinden faydalaniyor. Kısa sürede dikkat çeken bu eğitim modelinin, 20 milyondan fazla kullanıcısı bulunuyor.



Cankurtaran Yunuslar

Britanya’da yaklaşık 12 saattir kayıp olan bir yüzücü, yunus balıkları sayesinde kurtarıldı. İrlanda kıyılarında yüzmek için suya giren adam, vaktinde dönmeyince arama çalışmaları başlatıldı. 12 saat süren arama çalışmasında adam bulunamadı. Ta ki bir yunus sürüsünün ortasında bir insanın olduğu fark edilene kadar. Yunuslar adeta adamın yerini işaret edercesine çevrelemişlerdi. Cankurtaran ekipleri, yüzmekten iyice bitkin düşmüş adamı tedavi için hastaneye götürdüler.





DUMAN TÜTEN BACALAR

Gülyüz Sokağı Maceraları - 14

Yazan: Mustafa Ecevit - Çizen: Pervin Özcan



Başımı pencereye dayamış, kar yağışını izliyordum. İzlemesi kadar dışarı çıkıp yuvarlanması, kartopu oynaması da güzeldi elbette. Ama bunun için öncelikle milyonlarca beyaz kelebeğin uçuşuna benzettiğim kar yağışının durması gerekiyordu. Çünkü o kadar şiddetli yağıyordu ki, istesem de annem izin vermeyebilirdi.

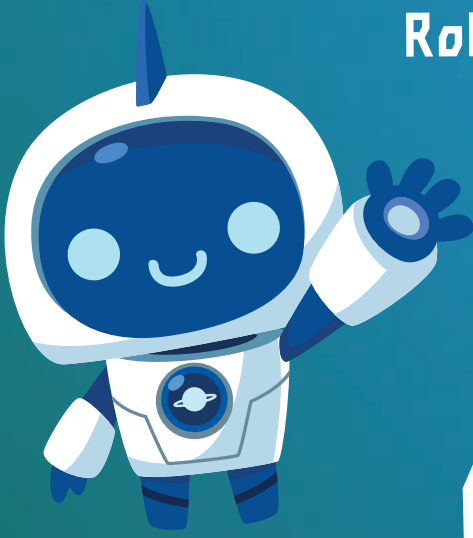
Yere düşmek için adeta birbirleriyle yarışan iri kar taneleri, gitgide küçülmeye başladı. Bir süre sonraysa tamamen görünmez oldular. Şimdi sokaktan geçen araçları, kaldırımda yürüyen insanları ve evlerin bacalarından çıkan ince, beyaz dumanların dalgalar halinde

gökyüzüne yükselerek kayboluşunu rahatlıkla görebiliyordum.

Annemin “Kahvaltı hazır!” sesiyle, izlemekte olduğum bu kartpostal manzarasına veda etmek zorunda kaldım. Perdeyi kapatmak için elimi uzattığımda sokağın karşısında bir şey dikkatimi çekti. Emin olmak için iyice baktım. Yanılmamıştım.

Hızlıca karnımı doyurup, üzerimi sıkıca giyindim ve çıktım. Baharların kapısını çalıp, dışarıya çıkıp çıkmayacağını sordum. Bahar, dünden razıydı. Hazırlanması bir dakika bile sürmedi. Birlikte Naci’ye uğradık. Evlerine vardığımızda kapının önünde botlarını giyiyordu.

Robotlar Dünyayı Ele Geçirebilir mi?



YAPAY ZEKÂ

Merhaba arkadaşım, ben Robby. İleri teknoloji yapay zekâya sahip profesyonel bir robotum. Duydum ki robotları merak ediyormuşsun. Ama bu konudan önce, benim sana bir sorum var: Robot bir oyun arkadaşın olmasını ister miydin? Mesela seninle istediğin bir oyunu oynayan ve oyunlarına eşlik eden... Bu sayıda sana akıllı robotların teknolojisinden, yani yapay zekâdan bahsetmek istiyorum.

Bir robotun nasıl hareket ettiğini, bizimle sohbet ettiğini anlamak için öncelikle yapay zekânın ne olduğuna bakmamız gerekiyor. Hadi beraber bilgisayar biliminin derinliklerine bir yolculuk yapalım ve yapay zekânın serüvenine şahitlik edelim.

Yazan: Ahmet Selman Yiğit



“Robot”
kelimesini
günümüzdeki anlamıyla
kullanan ilk kişi,
Çek yazar
Karel Čapek’tir.
(1920)



Yapay Zekâ Nedir?

En basit tabirle yapay zekâ, bir bilgisayarın insan gibi düşünüp karar vermesidir. Diğer bir manada, insanların yaptıklarını bilgisayarlara yaptırma çalışmasıdır. Yapay zekâ sistemleri, günümüzde bir arabayı insansız kullanıyor, ağır araba parçalarını kaldırıyor, bazı hastalıkların teşhisinde doktorlara yardımcı oluyor, hatta birçok oyunda insanları yenebiliyor...

Yapay Zekâ fikrini ortaya atarak “Makineler düşünebilir mi?” sorusuna ilk cevap arayan kişi Alan Turing’dir (1950).



Makineler Düşünebilir mi?

Aslına bakarsan bu soruyu ilk merak eden biz değiliz. 1950 yılında Alan Turing, bir bilgisayarın zekâsını ölçmek için bir test geliştirdi. Testte bir kişi, bilgisayarla sohbet ediyordu. Eğer sohbet eden kişi, karşısındakinin bir bilgisayar mı yoksa bir insan mı olduğunu anlamazsa bilgisayar testi geçiyordu. İşin ilginç tarafı bu testi şimdiye kadar tam olarak geçen bir bilgisayar olmadı. Hatta araştırmacıların deyimiyle şu an yapay zekâ teknolojisi emekleme aşamasında. Yani birkaç aylık bir bebeğin beyni kadar bile gelişmedi.

Komik Hayvanlar

Önceki senelerde olduğu gibi 2021'de de en komik hayvan fotoğrafları seçildi. Yarışmaya birbirinden ilginç kareler katıldı. Biz de bu karelerden bazılarını derledik.

Zürafaların kalbi ortalama 11 kilogramdır. Gözleri golf topu büyüklüğündedir. Bu en uzun kara hayvanları, saatte 56 kilometre hızla koşabilirler.

Yusufçuklar sesleri işitemezler. Böcekler arasında en büyük göze sahip olan hayvandır. İri gözleri sayesinde 360 derece görebilir ve iz sürebilirler.

Merhaba Arkadaşlar!

Sabitcan bizi nereye getirdin?

Ne bileyim kanka, kuruyemişçi "Sağdaki ilk yolu takip et!" demişti.

Hani nerede?

Rakunlar, gündüz uyuyup geceleri gezmeyi severler. Bu yüzden yüzlerindeki tüyler, gelen ışığı emer ve çevreyi daha net görmelerini sağlar.

Abi çaktırmadan bak! Şu fotoğraf çekenin cebinde kuruyemiş var!



Kuzey Amerika'da yaşayan bu kurbağa türleri kışın donar, ilkbahar aylarında canlanıp hayatına devam eder. Bir nevi kış uykusuna yatıyor diyebiliriz.





GÜNEŞ SİSTEMİ



Yapay Zekâda Bizi Bekleyen İki Yol

Yapay zekâ, cep telefonları ve diğer akıllı cihazlar sayesinde artık daha kullanışlı hale geldi. Telefondan evdeki birçok elektronik eşyayı kontrol edebiliyoruz. Yapay zekâ teknolojileri ilerledikçe, eğitim dahil bütün alanlarda dijitale ilgi daha da artıyor. Önümüzdeki günlerde yapay zekâ sayesinde dersler çok daha verimli geçecek ve yaşayarak, görerek öğrenmek mümkün hale gelecek. Düşünsene, uzaydaymışçasına gezegenleri seyretmek ne harika olur değil mi?

Bunun yanında yapay zekâ teknolojisinin kontrolsüz ilerlemesi, bizim açımızdan endişe verici olabilir.

Karşımızda bir insan mı yoksa bir bilgisayar mı olduğunu anlayamamak gerçekten tüyleri ürpertiyor. Peki, sence yapay zekâ ne kadar ilerleyecek ve insanlık bundan nasıl etkilenecek?





KELOĞLAN

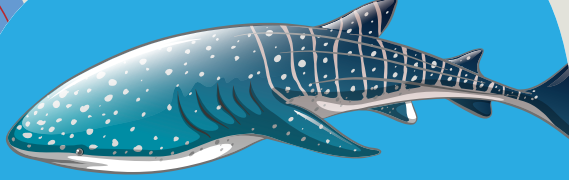
ERDOĞAN GÜLTEKİN



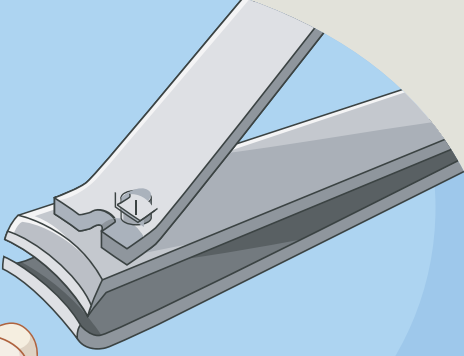
BUNLARI BİLİYOR MUSUN?

Yazan: Adem Gencel

Balina Köpek balığı; 13,7 metre uzunluğu ve 36 ton ağırlığı ile balık türlerinin en büyüğüdür.



İnsanlar ve birçok hayvanın Kanı, "hemoglobin" adlı molekül sayesinde kırmızıyken; yumuşakçaların kanları "hemosiyanin" adlı molekülden dolayı mavidir.



Tırnaklarımız, Keratin adı verilen ölü hücrelerden meydana geldiği için keserken herhangi bir acı hissetmeyiz.



Türkiye'de bilinen en yaşlı ağaç, Zonguldak'taki 4117 yaşındaki porsuk ağacıdır.

HAZIR CEVAP

Çizen:
Erdoğan Oğultekin

Hazırlayan:
Ahmet Selman

Öğretmen derste, “Balıklar neden konuşamazlar?” diye sorar. Hemen sınıftan sesler yükselmeye başlar. İlk önce Zeynep cevap verir:

— Dilleri yoktur, öğretmenim.

Sonra İsmet parmak kaldırır:

— Kulakları yoktur ve işitemedikleri için öğretmenim, der.

Birkaç kişiyi daha dinler ama istediği cevabı alamayan öğretmen, şöyle bir sınıfa göz gezdirir. En arkada oturan Can’a sorar:

— Senin fikrin nedir Can?

Soruyu duyan Can, kendinden emin bir şekilde cevap verir.

— Tabii ki konuşamazlar öğretmenim; biz de kafamızı suya daldırsaydık, konuşamazdık.

Tabii ki Konuşamaz



Uzaylı İnek

Birkaç arkadaş, parkta sohbet ediyorlardı.

İçlerinden Mert:

— Arkadaşlar biliyor musunuz? Uzaya ilk giden canlı, meyve sinekleriymiş.

— Aa gerçekten ilginçmiş. Ben olsam, uzaya bir papağan gönderirdim. En azından orada ne gördüğünü bize söylerdi.

Arkadaşların en muzibi Kerim şöyle demiş:

— Ben, bir inek gönderirdim.

Bütün arkadaşlar gülmüşler. Mert:

— Niye inek gönderirdin, deyince Kerim bıyık altından gülererek cevaplamış.

— Çünkü uzayda tek aç kalmayacak hayvan o. Samanyolunda bol bol saman yer.





Hayvanların kan grubu var mıdır?

Damarlarımızın içinde sessiz ama hızla ilerleyen kan, gruplara ayrılır. Kan, kırmızı kan hücrelerinde a ve b antijeni olup olmamasına göre gruplanır. Kırmızı kan hücreleri, A antijenine sahipse A, B antijenine sahipse B, her ikisine de sahipse AB, ikisine de sahip değilse O (sıfır) şeklinde gruplara ayrılır. Yüzeyinde protein olup olmamasına göre de her kan grubu Rh (+) veya Rh (-) şeklinde sınıflandırılır. Böylelikle insanlar için toplamda sekiz farklı kan grubu ortaya çıkar. Hayvanlar da kan gruplarına sahiptir ancak her hayvan türüne göre kan grupları değişir. Hatta köpeklerde on üçten fazla kan grubu olduğu görülmüştür.



Dilimizde neden benekler var?

Dilini dişlerine dokundurduğunda, dişlerinin minik çıkıntılardan geçtiğini sen de hissetmişsindir. Buradaki küçük benekler, tat tomurcuklarıdır. Tat tomurcukları, dilin yüzeyini oluşturan hücrelerin arasında bulunur. Tat tomurcuklarının en üstünde minicik bir delik vardır. Yiyecek ve içeceklerin tatları, tükürük yardımıyla bu delikten içeri girer ve alt kısımdaki sinir uçları, oluşan sinyalleri beyne göndererek tat almamızı sağlar. Tat tomurcuklarının sayısı, sıcak ve soğuktan etkilendiği için sürekli değişse de bir insanda ortalama 8000 tat tomurcuğu bulunur.



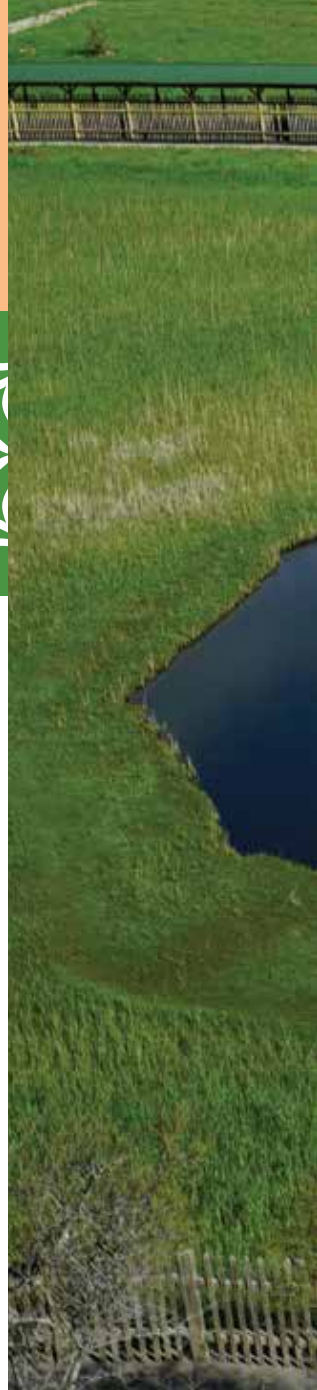


YAYLALAR VE BAL DİYARI

BİNGÖL



Merhaba arkadaşım, nasılsın?
Seni, Doğu Anadolu'nun en güzel yaylalarına sahip bir
şehre götüreceğim. Evliya Çelebi diyor bunu tabii, ben
değil. Hatta M.Ö. 5000'li yıllara kadar tarihi olan bu
şehrin yaylalarına bir sürü kale yapılmış. Urartular,
Hititler, Persler, Selçuklular, Akkoyunlular, Safeviler ve
Osmanlılar gibi birçok devlet bölgede hakimiyet kurmuş.
Bu ay, zengin kültürel geçmişi olan Bingöl'ü gezeceğiz.
E hazırsan, çevir sayfaları.





Hikayelerden
seçtiklerimizi
Mart 2022 sayımızda
yayınlayacağımızı
unutma!

HİKA- YESİ SENDEN

Bu bölümde, aşağıdaki resmin hikayesini yazmanı istiyoruz. Gördüğün resim sana ne anlatıyor? Aklına neler geldi? Bundan bir hikaye çıkar mı? Önce düşün, sonra yazmaya başla.

Hikayen hazır olduktan sonra,
bilgi@camlicacocukdergisi.com
adresine, 31 Ocak tarihine kadar
göndermen yeterli. Hikayenin 150
kelimeyi geçmemesine dikkat et!



Selin ve Mırmır

Selin küçükken bir dergi almıştı ve derginin içinden roket yapma deneyi vardı. Selin, görünce çok heyecanlanmıştı. Hemen gidip annesine bu deneyi yapmak istediğini söyledi. Annesi kızını bu kadar mutlu görünce dayanamadı ve beraber roketi yapmaya başladılar. Selin hemen uçurmak istedi. Annesi havanın yağmurlu olduğunu ve uçuramayacaklarını söyledi. Selin çok üzülmesine rağmen tamam

dedi ve odasına gidip kedisini Mırmır'la oynamaya başladı. "Biliyor musun Mırmır, bugün bir roket yaptık. Uzay roketi gibi çok güzel." dedi ve uyumaya çalıştı. Ama uyku tutmuyordu. Sabırsızlıkla yarını bekliyordu.

Selin uyanır uyanmaz annesine "Dışarı çıkalım mı? Hava güzel görünüyor." dedi ve dışarı çıktılar. Roketi annesi ile birlikte uçurdular. Roket uçarken Selin'in aklından şu cümleler geçiyordu "Bir gün bende böyle bir roketin içinde uzaya çıkacağım." Selin hayran gözlerle bakıyordu.

Aradan yıllar geçti Selin büyüdü. Kedisini Mırmır da büyüdü. Bilin bakalım Selin ne oldu? Astronot! Evet, Selin bugün ilk defa uzaya çıkacaktı ama Mırmır... Ona ne olacaktı? Selin uzun konuşmalar sonucu izin alarak Mırmır'ı da yanında götürdü. Yolda küçükken yaptığı deney aklına geldi. Selin, başarmanın mutluluğunu yaşarken kedisini Mırmır'a sarıldı ve Ay'a indiler. Selin, Mırmır'la birlikte görevi tamamladı. Selin ile Mırmır kahraman kabul edildiler. Artık Selin, dünyanın en iyi Astronotu kabul ediliyordu.

Mahir Tuna Yılmaz - İstanbul

İnanmak ve Çalışmak

Küçük bir kasabada Nisa adında hayalperest bir çocuk yaşarmış. Kedisini Mırmır'la hayal dünyasında gezer-eğlenirlermiş. Astronot olup ayı keşfetmek, en büyük hayaliymiş. Ama sadece hayalle olmayacağını, bunun için çok çalışıp fazla kitap okuması gerektiğinin de farkındaymış. Bir gün bu hayalini gerçekleştireceğine çok inanıyormuş. Çünkü "İNANMAK BAŞARMANIN YARISIYMIŞ". Dedesi, başarmak için inanması ve çokça çalışması gerektiğini söylermiş. O ay ki dergide "uzayın keşfi" konusu geçiyormuş. Postacı amcadan dergiyi almış



Uzaydaki Uçurtma

Kocaman bir uzay aracı ile yolculuğa çıkmışız kedim Şakir'le. Etraf uçsuz bucaksız. Her yerde parlak parlak yıldızlar var. İnanılmaz heyecanlı, sanki biraz ilerlesek yıldızlara dokunacak gibiyiz. Yürüme yok. Hava boşluğunda uçarak yol alıyoruz. Kendimi uçurtma gibi hissediyorum. Gökyüzünün tüm güzelliklerini keşfetmeye gelmiş minik kâşifleriz. Şakir ve ben çok mutluyuz. Hep aşağıdan baktığımız gökyüzü, meğer ne kadar güzelmiş. Hayret ve hayranlıkla gezip dolaşıyoruz. Hiç bitmese bu an. Ama biliyorum gözümü açınca bitecek bu güzellik. İlk defa böyle bir şey görüyorum. Yarın uyanınca Şakir'i de alıp bahçeye çıkacağım ve doyasıya gökyüzünü izleyeceğim. Tabi ki uçurtma uçuracağım. Ben Can 9 yaşındayım ve şimdi çok güzel bir rüyanın en güzel yerindeyim.

Hilal Kulakçı - Aksaray

ve Mırmır'la hiç vakit kaybetmeden hayal köşelerine geçmişler. Her sayfada farklı bir gezegene geçip bilgi ediniyorlarmış. Kurduğu hayalleri öğretmenine ve arkadaşlarına anlatmak için sabırsızlanıyormuş. Dergisini çantasına koymuş ve yatağına geçmiş. Hayallerine rüyasında devam edecekmiş. Aya çıktığında o da kitap yazacaktı. Böylece başka çocukların da görüp kendisi gibi hayaller kurup gerçekleştirmesini sağlayacaktı...

Fatma Nur Hamarat - Konya

Ayın Ajandası

OCAK

Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						



1 Ocak: Uluslararası takvim ve saat ölçüleri kullanılmaya başlandı (1926). Daha önce kullandığımız ölçü birimlerinden hangilerini duydun?

6 Ocak: Enerji Tasarrufu Haftası.

7 Ocak: İlk defa okyanus ötesi telefon görüşmesi yapıldı (1927). Bu görüşme ABD ile İngiltere arasında gerçekleşmiştir.

8 Ocak: Zemheri Fırtınasının Başlaması. Yani zorlu kış günleri bizleri bekliyor, sıkı giyinmeyi unutma!

20 Ocak: Darülaceze kuruldu.

25 Ocak: Kışın en şiddetli zamanı.

26 Ocak: Televizyon icat edildi (1926).

27 Ocak: Thomas Edison, ilk elektrik ampulünün patentini aldı (1880).

29 Ocak: Hava şartları göz önünde bulundurularak ağaç budama zamanı.

31 Ocak: Osmanlı'da ilk kitap baskısı İbrahim Müteferrika tarafından yapıldı (1729 - Vankulu Lügatı).

Ayın Mutfağından

Meyve: Greyfurt, Elma, Mandalina, Portakal, Limon, Nar, Ayva, Armut, Kestane

Sebze: Ispanak, Lahana, Turp, Karnabahar, Pırasa, Brokoli

İçecek: Salep, Boza

